

Dr. Öğr. Üyesi Mert Nomer

İNTERNET'E ERİŞİM HAKKI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR.....	VII
İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR.....	XI
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1
I. KONUNUN ÖNEMİ VE ÇALIŞMANIN AMACI	1
II. ÇALIŞMANIN SINIRLARI, PLANI VE KAYNAKLARI	3
A. Çalışmanın Sınırları.....	3
B. Çalışmanın Planı	4
C. Çalışmanın Kaynakları	5

BİRİNCİ BÖLÜM İNTERNET'E ERİŞİM HAKKININ KAVRAMSAL VE KURAMSAL TEMELLERİ

I. İNTERNET'İN ORTAYA ÇIKIŞI VE GELİŞİMİ.....	7
II. HAKKIN KAVRAMSAL TEMELLERİ.....	10
A. İnternet'in Çalışma Sistemi ve Teknik Gereklilikler	11
1. İnternet'in Altyapısı	11
2. İnternet'e Erişim Araçları	16
3. İnternet Ekosistemi	21
B. İnternet'te İçeriğe Erişim	24
1. Sayısal Egemenlik ve Rusya Örneği.....	25
2. İnternet İçeriğine Müdahaleler	27
a. İçeriğe Erişim Engelleme Yöntemleri.....	27
b. Sistematik Müdahale Örnekleri	29
III. HAKKIN KURAMSAL TEMELLERİ	33
A. Bir İnsan Hakkı Olarak İnternet'e Erişim Hakkının Düşünsel Temelleri	33
1. İnsan Onuru Temelli Yaklaşımlar	35
2. Güncel Yaklaşımlar	41

a. Yetkinlik Yaklaşımı	41
b. Bilgiye Erişim Hakkının Bileşeni Olarak “İnternet’e Erişim Hakkı” Yaklaşımı	44
c. 21. Yüzyılın Agorası Olarak İnternet.....	45
3. Öngörülemez Kendine Özgülük	49
B. İnternet’e Erişim Hakkının İnsan Hakları Sınıflandırmaları Kapsamında Değerlendirilmesi	52
1. İnsan Haklarının Sınıflandırılması ve İnternet’e Erişim Hakkı	52
a. Hakların Kuşaklar ve Statüler Üzerinden Sınıflandırılması	52
b. İnternet’e Erişim Hakkının Hak Sınıflandırmaları İçindeki Yeri.....	56
2. İnternet’e Erişim Hakkına Farklı Yaklaşımlar.....	59
a. İkincil Hak Tartışmaları ve İnternet’e Erişim Hakkı	59
b. İnsan Haklarına Ulaşma Aracı Olarak İnternet	61
3. İnternet’e Erişim Hakkını Destekleyen İnsan Hakları.....	64
a. Kişinin Maddi ve Manevi Varlığını Geliştirme Hakkı	66
b. İfade Özgürlüğü.....	68
c. Bilgilerin Serbest Dolaşımı Kapsamında İnternet’e Erişim Hakkı	69
d. Bilgiye Erişim Hakkı.....	74
e. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hakkı	79
f. Eğitim Hakkı.....	85
g. Sağlık Hakkı	88

İKİNCİ BÖLÜM

İNTERNET'E ERİŞİM HAKKININ KAPSAMI VE SINIRLARI

I. İNTERNET'E ERİŞİM HAKKININ TARAFLARI	93
A. Hakkın Öznesi	93
1. Birey.....	93
2. Tüzel Kişi.....	95
B. Hakkın Yükümlüsü.....	97
1. Devlet.....	97
a. Kamusal Alanlarda İnternet’e Erişim Sağlanması.....	100

b.	Kamu Hizmeti Olarak İnternet'e Erişim Sağlanması ..	103
b.a.	Süreklilik – Düzenlilik.....	104
b.b.	Eşitlik – Genellik – Tarafsızlık.....	105
b.c.	Değişkenlik – Uyarılma.....	106
b.d.	Bedelsizlik.....	107
2.	Sivil Organizasyonlar	109
a.	Özel Sektöre Verilebilecek Yükümlülükler	110
b.	Özel Sektörün İnternet Üzerindeki Gücüne Yönelik Çekinceler	112
II.	HAKKIN SINIRLARI.....	115
A.	Aşılması Gereken Sınırlar: Sayısal Uçurum.....	115
1.	Sayısal Uçurumun Çeşitleri	118
a.	Erişim (nedenli) Uçurum.....	119
b.	Sosyo-demografik (nedenli) Uçurum.....	120
c.	Güdüsel (nedenli) Uçurum.....	123
2.	Sayısal Uçurumu Aşmak İçin Öneriler.....	124
a.	İnternet Altyapısının Yaygınlaştırılması ve İnternet'e Bağlanmak için Kullanılan Cihazların Ulaşılabilirliğinin Artırılması	125
b.	Sayısal Okuryazarlığın Geliştirilmesi.....	126
B.	Hakkın Sınırlandırılması	128
1.	İnternet'e Erişim Hakkı ile Çatışan ve Yarışan Haklar	128
a.	Telif Hakkı	129
b.	Unutulma Hakkı.....	133
2.	Erişim Engelleme Nedenleri.....	134
a.	Çocuk Pornografisi	134
b.	Şiddet İçerikli Söylemler ve Şiddete Özendirme	137
3.	Mahkûmlarla İlgili Sınırlamalar	144
4.	İçeriğe Erişim Açısından İnternet'e Erişim Hakkının Korunmasında Yasal Çerçeve Önerisi	146
	SONUÇ.....	151
	KAYNAKÇA	155
	KİTAP VE MAKALELER.....	155
	BELGE, GÖRÜŞ, ARAŞTIRMA VE RAPORLAR	166
	MAHKEME KARARLARI	176
	GAZETE, DERGİ VE İNTERNET SİTESİ HABERLERİ	178